

Aprecieri pentru *Creierul lui, creierul ei*

„Aveam impresia că soții Larimore erau la noi în salon ascultându-ne în timp ce citeam *Creierul lui, creierul ei*. Ce carte extraordinară! Nicio altă carte nu țintește modelul divin în bărbați și în femei la fel de bine ca această carte. Împreună, Walt și Barb au nimerit drept în centrul țintei la subiectul de ce femeile și bărbații sunt atât de diferiți. Și totuși chiar aceste diferențe sunt cele care întăresc unitatea conjugală!”

GARY ROSEBERG, EdD, și BARB ROSEBERG, BFA,
cofondatori ai *America's Family Coaches*,
autori ai cărții *The Five Sex Needs of Men and Women*

„Walt Larimore a fost dintotdeauna o voce de încredere care oferă sfaturi bune și cunoștințe întemeiate. Acum, el face echipă cu o femeie extraordinară, Barb, soția lui, și scrie o carte fascinantă despre modul incredibil în care am fost creați. Mi-a plăcut foarte mult *Creierul lui, creierul ei*. La fiecare pagină îmi smulgea câte o exclamație: „Deci așa!” Cu siguranță tocmai am descoperit un nou cadou de nuntă sau de aniversare pe care îl pot oferi cu încredere! Mulțumesc, Walt și Barb.”

JENNIFER ROTHSCHILD,
autoarea cărții *Self Talk, Soul Talk*

„Am citit cartea *Creierul lui, creierul ei* împreună cu soția mea, Norma. Prietenii noștri, Walt și Barb Larimore, identifică diferențele fiziologice și chimice dintre bărbați și femei, ceea ce explică atât de clar de ce bărbații acționează așa cum o fac și de ce femeile sunt așa cum sunt. Eu și Norma am văzut îndată diferențele dintre noi create de Dumnezeu într-o nouă lumină. Îmi doresc să fi citit această carte acum treizeci de ani!”

WAYNE PEDERSON,
vicepreședintele *Radioului Moody*

„În cartea *Creierul lui, creierul ei*, Walt și Barb Larimore te vor conduce la o mai bună înțelegere a modului extraordinar în care Dumnezeu a creat soțul și soția pentru a se completa frumos unul pe celălalt. Cred că această carte deosebită va fi folosită de Domnul ca să miște mulți bărbați și femei căsătoriți spre o mai mare împlinire în unitatea lor în Cristos!”

RODNEY WOOD, PhD,
președinte al *The Mission Foundation*

„Cartea scrisă de Walt și Barb Larimore mi-a oferit o viziune mai largă cu privire la modul extraordinar în care diferă bărbații și femeile. Ne-a oferit noi considerații și date relevante cu privire la femei, pentru ca noi toți să fim uimiți și plini de recunoștință pentru modul special în care le-a creat Dumnezeu.”

GARY SMALLEY, PhD,
autor al cărții *Change Your Heart, Change Your Life*

„Suntem creați diferiți de către Dumnezeu. Partea proastă este că aceste diferențe dintre noi pe care nu le înțelegem ne conduc adesea la separare. Partea frumoasă este că aceleași diferențe, în mâna lui Dumnezeu, pot duce de la nepotrivire și separare la o armonie satisfăcătoare și roditoare. Walt și Barb ne-au dăruit un îndreptar de ajutor și aducător de speranță care ne va încuraja, dar și care ne va oferi moduri simple și practice de a ne bucura de o relație de dragoste mai profundă, mai intimă și mai plină de semnificație. Aceasta este o carte pe care vei dori să o oferi și prietenilor tăi.”

GARY J. OLIVER, PhD,
director al *Centrului de Dezvoltare a Relațiilor*
la *Universitatea John Brown*

„Barb și Walt Larimore îmbină în mod plăcut umorul și neurologia pe înțelesul tuturor în încercarea de a dezvălui misterele modului

unic în care sunt concepuți bărbații și femeile. Aceste descoperiri vor avea o contribuție certă în salvarea multor căsnicii și vor aduce o mai mare satisfacție în mult mai multe relații. Îmi doresc să fi citit *Creierul lui, creierul ei* la începuturile căsnicii mele. Intenționez să le dăruiesc câte un exemplar tuturor copiilor mei și partenerilor lor de viață.”

GENE RUDD, PhD,
vicepreședinte senior al
Asociației medicilor și a stomatologilor creștini

„O carte cu impact, instructivă și aplicabilă. *Creierul lui, creierul ei* este un tratament miraculos pentru căsnicii. Înlătură ceața care conduce relațiile la atâtea conflicte. Nu porniți la drum fără ea.”

DAVID STEVENS, MD, MA (etică),
președinte executiv al
Asociației medicilor și a stomatologilor creștini

„Piese lipsă din puzzle-ul căsnicii pe care le-am căutat cu toții se întâlnesc în cartea *Creierul lui, creierul ei!* Walt și Barb evidențiază foarte bine diferențele din profilurile noastre ca bărbați și femei și le transformă în factori unificatori. Fiecare cuplu din SUA ar trebui să pună mâna pe o copie a acestei cărți dacă își dorește cu adevărat să aibă o căsnicie împlinită pentru toată viața. Nu e doar o simplă „carte despre diferențele dintre sexe”; e o adevărată revelație și un salvator de căsnicii!”

JOE WHITE, EdD,
președinte al *Kanakuk Kamps*

„Această carte oferă o lectură importantă, relevantă și foarte plăcută pentru orice cuplu – dar și pentru cei care le consiliază și le slujesc.”

TIM CLINTON, EdD,
președinte al *Asociației americane a consilierilor creștini*

„Mie și soției mele, Mary, ne-a plăcut enorm această carte. Concluzia la care am ajuns amândoi este că dacă toate cuplurile logodite și căsătorite ar parcurge această carte cu o minte și o inimă larg deschise, rata divorțurilor ar scădea semnificativ.”

LYLE W. DORSETT, PhD,
profesor de evanghelizare la catedra *Billy Graham*,
la *Beeson Divinity School*

„Walt și Barb Larimore sunt autorii unui manual antrenant și practic, o carte care te va face să râzi, să cazi pe gânduri și care te va încuraja să experimentezi transformarea care îți permite să devii soțul sau soția care te-a creat Dumnezeu să fii. Știință medicală de înaltă clasă. Adevăr biblic elocvent. Învățături practice pentru căsătorie. O veritabilă comoară pentru cei căsătoriți și pentru cei aflați în căutarea unui partener de viață.”

WILLIAM R. CUTRER, MD,
profesor de slujirea creștină la catedra *Gheens*,
The Southern Baptist Theological Seminary

„*Vive la différence!* Walt și Barb ne furnizează date oficiale despre ceea ce știam cu toții ca fiind adevărat din experiența personală, apoi ne ajută să aplicăm aceste diferențe create de Dumnezeu într-un chip minunat în calitate de soți și de soții.”

GARY DE SALVO, ThM,
pastor principal la *Temple Bible Church*,
Temple, Texas

„Walt și Barb îmbină cu iscusință umorul, sfaturile biblice pline de înțelepciune și descoperirile medicale de ultimă oră care demonstrează cu prisosință faptul că bărbații și femeile sunt concepuți în mod diferit. Dacă ți-ai pus vreodată întrebarea de ce tu și partenerul tău aveți aceeași dispute la nesfârșit, Walt și Barb nu numai că te pot ajuta să apreciezi diferențele care există între voi

doi, dar pot ajuta în același timp și căsnicia ta să *înflorească* tocmai prin intermediul acestor diferențe. Mai era necesară încă o carte despre căsnicie? Această carte, da. De fapt, dacă dorești să cumperi o singură carte despre căsnicie, această carte ar trebui să fie aceea!”

KENT C. SHIH, MD, MAR,
autorul lucrării *Preparing for a Career in Medicine*

„Judy și cu mine suntem căsătoriți de 43 de ani și am considerat *Creierul lui, creierul ei* ca fiind de mare folos în evaluarea relației noastre așa cum este ea acum, dar și a cursului ei în viitor. Mulțumim lui Walt și lui Barb pentru că au scris această carte practică și directă, de mare ajutor pentru cuplurile care doresc să-L onoreze pe Dumnezeu prin căsnicia lor.”

RON BLUE, MBA,
președinte al *Christian Financial Professionals Network*

„Dacă tu și partenerul tău de viață doriți să înțelegeți mai bine planul lui Dumnezeu pentru căsnicie, să învățați cum să identificați amprenta divină în fiecare dintre voi și să folosiți aceste cunoștințe pentru a clădi o căsnicie pe viață și satisfăcătoare, *Creierul lui, creierul ei* poate fi exact ceea ce voi doi aveți nevoie.”

DON HAWKINS, DMIN,
președinte al *Southeastern Bible College*

„Îți dorești să ai un «creier» mai bun? Sau, altfel spus, îți dorești *relații* mai bune datorită unei înțelegeri mai profunde a modului în care Dumnezeu cel atotputernic ne-a conceput creierul? Dacă răspunsul tău este pozitiv (și ar trebui să fie dacă te gândești serios să-ți clădești o familie puternică), atunci fă ceea ce am făcut eu și soția mea: *Citește această carte!* Nu vei găsi informații științifice «până peste cap» – doar cuvinte înțelepte din partea unui cuplu suficient de inteligent încât să ne ajute pe tine și pe mine să

înțelegem cât de grozav și de minunat este modul în care am fost creați pentru relații frumoase!”

JOHN TRENT, PhD,
președinte al *The Center for Strong Families*,
autor al cărții *The Blessing*

„Soții Larimore au scris o carte minunată care constituie un cadoul de nuntă perfect! Multe dintre noi am încercat de zeci de ani să ne înțelegem soții. Soții Larimore au dezvăluit misterul feminin și cel masculin într-un mod care nu este doar plăcut la lectură, ci și cu un rol educativ. Așadar, ce mai aștepți? Pune mâna pe o copie a acestei cărți și începe să-ți surprinzi partenerul cu noul mod de a-l înțelege!”

DIANE PASSNO,
vicepreședinte principal
al organizației *Focus on the Family*

„Mă îndoiam că mai e necesară încă o carte despre femei și despre bărbați. Cu toate acestea, odată ajuns în miezul cărții lui Walt și a lui Barb, am început să îmi schimb părerea. *Creierul lui, creierul ei* este o descriere fidelă și exactă a femeilor și a bărbaților și o imagine a construcției minunate pe care o are Dumnezeu pentru noi. Mi-a plăcut îmbinarea dintre domeniul medical cu cel practic. Aceasta este o carte pe care aș recomanda-o și altora.”

DAVE FLOWER,
prezbiter la *Little Log Church*,
Palmer Lake, Colorado

Creierul lui,
creierul ei

Creierul lui, *creierul ei*

*Căsnicia ta poate fi întărită
prin diferențele concepute de Dumnezeu*

Traducere de Ariana Roșiu

Walt Larimore și
Barb Larimore

Casa Cărtii, Oradea
2010

Originally published in the U.S.A. under the title: **His Brain, Her Brain**
Copyright © 2008 by **Walt Larimore**
Published by permission of Zondervan, Grand Rapids, Michigan

*Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu
aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.*

Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu, cu excepția celor precizate. Alte versiuni folosite:

Creierul lui, creierul ei

de Walt Larimore și Barb Larimore

Copyright © 2010 Casa Cărții

O. P. 2, C. P. 30,

410670 Oradea

Tel. / Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Traducerea: Ariana Roșiu

Editarea literară: Timeia Viman

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Adrian Mihocaș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LARIMORE, WALT

Creierul lui, creierul ei / Walt Larimore și Barb Larimore ; trad.: Ariana Roșiu. - Oradea : Casa Cărții, 2010

Index

ISBN 978-973-8998-95-7

I. Larimore, Barb

II. Roșiu, Ariana (trad.)

159.9

*Părinților noștri,
Stan și Inez Shaw și Philip și Maxine Larimore,
care au dat dovadă de un devotament pe viață
și care s-au dedicat unul altuia
atât la bine, cât și la rău.*

*Lui Bill și Jane Judge
care ne-au fost mentori, modele în căsnicie
și prieteni scumpi timp de mai bine de douăzeci de ani.*

Cuprins

Cuvânt-înainte	15
Mulțumiri	19
Introducere	21

PARTEA 1

INFORMAȚII ȘTIINȚIFICE

1. Concepții de Dumnezeu în moduri diferite	29
2. Diferiți precum ziua și noaptea	45

PARTEA 2

DIFERENȚELE

3. Diferențe în modul în care percepem această lume	67
4. Diferențe în modul în care procesăm informațiile furnizate de această lume	77
5. Diferențe în modul în care comunicăm cu această lume	99
6. Decodificarea diferențelor noastre în ce privește comunicarea	111

PARTEA 3
IMPACTUL ASUPRA RELAȚIILOR

7. Sexul la nivel mintal	125
8. Sexul așa cum l-a conceput Dumnezeu	143
9. Creierul bărbatului – cucerire; creierul femeii – îngrijire	155
10. Creierul bărbatului – întreținere; creierul femeii – siguranță	175
11. Creierul bărbatului – respect; creierul femeii – dragoste	193

PARTEA 4
FRUMUSEȚEA PLANULUI LUI DUMNEZEU

12. Creați spre a fi una potrivit planului lui Dumnezeu	209
13. Prețuiește, cinstește și îngrijește potrivit planului lui Dumnezeu	219
Surse bibliografice	229
Index de citate biblice	249
Index de subiecte	251

Cuvânt-înainte

Cu mii de ani în urmă, probabil că și cuplurile despre care citim în Biblie au întâmpinat aceleași dificultăți cu care ne confruntăm și noi astăzi. Presupun că Sara, exasperată, le întreba pe prietenele ei: „Oare de ce Avraam nu îmi *spune* pur și simplu ce simte?” Iar, pe de altă parte, el îi întreba pe bărbații din cortul vecin: „De ce nu poate să înceteze să se mai îngrijoreze atât de mult pentru orice fleac?” Nora lor, Rebeca, probabil îi spunea lui Isaac: „Nu trebuie să *rezolvi* tu asta; aș vrea doar să ascuți!” Și probabil că și Isaac se îndepărta bombănind: „Ei bine, ar fi tare bine dacă nu ai mai vorbi la nesfârșit!”

Probabil că și Moise și Sefora se certau pentru că Sefora dorea ca Moise să se oprească și să ceară îndrumări în pribegia lor prin pustiu. Iar regele David a știut foarte bine că dacă nu și-ar întoarce privirea de la Bat-Șeba în momentul în care a zărit-o pe acoperiș, ar da de bucluc.

Ai prins ideea. Foarte multe dileme în relații sunt nu numai universale, ci și perene. Acestea sunt prea puțin condiționate de împrejurări sau de cultură, dar sunt condiționate în întregime de modul în care este dotat creierul nostru.

În ultimii zece ani a avut loc o adevărată explozie a gândirii în domeniul științei despre creier, întrucât oamenii de știință și-au revizuit complet ipotezele anterioare. Fără îndoială, cea mai importantă descoperire este aceea că creierul nu este unisex.

Nici pe departe! În schimb, fiecare dintre noi am fost creați fie cu un creier specific masculin, fie cu unul specific feminin; ceea ce influențează totul – de la modul în care procesăm sentimentele cele mai profunde (fetele: repede; băieții: încet) până la viteza cu care trupurile noastre se pregătesc pentru intimitatea fizică (hmm – cred că nu e greu să ghicești).

Așa cum mulți cititori știu, am petrecut ultimii ani studiind lucrurile surprinzătoare care tindem să nu le înțelegem cu privire la persoanele care sunt cele mai importante pentru noi – îndeosebi lucrurile pe care trebuie să le știe femeile despre bărbați și viceversa. Cu toate că procesul acesta a fost fascinant, adesea a fost și frustrant deoarece, cu toate că puteam să spun (de exemplu): „Acesta *este* modul în care gândesc și simt bărbații” în legătură cu un anumit subiect, nu aveam niciun răspuns la întrebarea: „De ce?”

Îmi place că, în multe cazuri, informațiile științifice despre creier explică și acest „de ce”. Și odată ce înțelegem că există o explicație *fizică* în spatele a atât de multe comportamente de neînțeles, se schimbă totul. De exemplu, într-un conflict, în loc ca o soție să se gândească: „El pur și simplu *alege* să nu-mi împărtășească ceea ce simte”, ea poate să înțeleagă că circuitele cerebrale ale soțului ei sunt supraîncărcate din punct de vedere emoțional și îi va lua probabil câteva ore până să fie capabil din punct de vedere fizic să-și proceseze sau să-și împărtășească gândurile. Sau un soț ar putea să își dea seama că lipsa relativă de testosteron a soției lui înseamnă că, în mod fizic, ea *nu poate* să se aprindă din punct de vedere sexual la fel de repede cum o face el, prin urmare, are nevoie să fie abordată în mod diferit.

De îndată ce am auzit de progresele făcute de știință în studiul creierului, am știut că următorul pas în cercetarea mea trebuia să fie acela de a mi le însuși pur și simplu. Dar trebuie să mărturisesc că am tot amânat mai bine de un an pentru că aveam o senzație de slăbiciune în stomac de fiecare dată când mă uitam la studiile, la revistele și la manualele necitite care stăteau grămadă pe polița de lângă biroul meu.

Cei mai mulți dintre noi pur și simplu *nu pot* să citească toate studiile științifice despre creier pentru a exploata informațiile prețioase care au influență asupra noastră zi de zi. Aici își dovedește utilitatea *Creierul lui, creierul ei*. Nici nu pot să vă descriu cât de încântată am fost când am văzut că doi oameni cu o reputație bună atât în medicină, cât și în lucrarea de slujire s-au ocupat de maldărele de lucrări științifice și, astfel, nu mai trebuie să o facem și noi. Walt și Barb Larimore au interpretat întreaga știință complicată despre creier și au extras cele mai importante lucruri pe care *trebuie* să le știm unul despre celălalt și, apoi, le-au transpus în termeni pe care putem să îi înțelegem și noi. Am citit pe nerăsuflăte întreg materialul și deodată am văzut peste tot aplicații la propria mea căsnicie. Sunt sigură că și tu vei vedea la fel.

Așa că, ia-ți o gustare și ceva de băut și așază-te într-un loc confortabil pentru că, dacă îmi semeni cât de cât, cu greu te vei mai putea opri din citit.

În cinstea diferențelor!

SHAUNTI FELDHahn,
vorbitor public, editorialist și autoare a unor bestselleruri ca
For Women Only și cartea asemănătoare, *For Men Only*

Mulțumiri

Multe persoane și-au adus contribuția la apariția acestei cărți. Suntem profund îndatorați editurii Zondervan pentru ajutorul acordat. Cindy Hays Lambert de la Zondervan a înțeles viziunea acestei cărți încă de la bun început. Sandy Vander Zicht a fost editoarea și campioana noastră în timpul elaborării și al publicării acestei cărți. Sfaturile de expert și îndrumările lui Sandy au fost cruciale în conceperea, în scrierea și în redactarea acestei cărți. Ca de obicei, Dirk Buursma a prelucrat în mod splendid manuscrisul în forma sa finală. Suntem foarte recunoscători pentru sugestiile lui precaute făcute cu mult profesionalism, precum și pentru abilitățile sale redacționale care nu au permis multor erori să se strecoare în paginile acestei cărți. Și pentru orice eroare care a trecut neobservată, ne asumăm toată răspunderea.

Îi mulțumim lui Scott Heagle și echipei lui pentru faptul că ne-au oferit consultanță în probleme legate de marketing și de relații cu publicul, lui Beth Shagene pentru designul interior de excepție cu care ne-a îmbogățit cartea și lui Jeff Gifford pentru designul fantastic al copertei acestei cărți. Le suntem recunoscători multor alora de la editura Zondervan care au contribuit la forma finală a cărții.

În timpul conceperei și al scrierii manuscrisului, am avut bucuria de a lucra împreună cu colegii și cu prietenii noștri

apropiați, Stephen și Amanda Sorenson, care au fost editorii care ne-au îndrumat în timpul conceperii acestei cărți. Amanda a devenit principala noastră sursă de încurajări, cea care ne-a echipat și redactorul nostru în timpul scrierii acestei cărți. Ea ne-a fost totodată confidentă, suporter entuziasmat și critic. Abilitatea ei uimitoare de a împleni cuvintele și meandrele gândurilor noastre în forma unui manuscris minunat a fost un cadou prețios pentru noi. Îți mulțumim, Amanda, pentru felul în care ne-ai fost aproape, ne-ai încurajat și ne-ai purtat în rugăciunile tale în ultimele faze ale conceperii acestei cărți.

Îi mulțumim lui Paul Batura pentru munca sa de cercetare și pentru ajutorul pe care ni l-a oferit în obținerea permisiunii de a folosi diferite materiale și lui Ned McLeod, prietenul și sfătuitorul nostru de multă vreme în domeniul afacerilor.

Le suntem profund recunoscători tuturor celor care și-au luat timp pentru a revizui cu mare atenție primele variante ale manuscrisului și care ne-au oferit sugestii prețioase ce au contribuit la forma finală a cărții – printre aceștia se numără Zanese Duncan, Gene Rudd, MD; Kent Shih, MD; David Stevens, MD; pastorul Chris Taylor și dr. Rodney Wood. Le mulțumim, de asemenea, prezbiterilor bisericii noastre locale, Little Log Church, din Palmer Lake, Colorado (pastorul Bill Story, Jeff Ball, Dave Flower și Rick Fisher) pentru revizia pe care au făcut-o lucrării și pentru sfaturile pe care ni le-au acordat. Îi mulțumim totodată lui Allan Harmer care are studii aprofundate în teologie, pentru încurajarea și susținerea pe care ni le-a oferit.

În final, dar mai presus de toate, Îi suntem recunoscători lui Dumnezeu pentru faptul că ne-a îngăduit să Îl slujim scriind această carte. Cea mai fierbinte rugăciune a noastră este ca această carte să-I aducă Lui toată gloria.

WALT și BARB LARIMORE

Monument, Colorado, octombrie 2007

Introducere

Oare chiar mai era nevoie de o altă carte despre căsătorie? Nu chiar. Există literalmente sute de astfel de cărți și multe dintre ele sunt bestselleruri. Iar eu (Walt) nu am avut intenția de a mai adăuga un nou titlu la teancul deja existent.

Dar eu (Barb) am considerat că e nevoie de o carte care să arate un aspect pe care noi, femeile, îl știm de când lumea și anume că mintea noastră feminină este unică și că nevoile noastre și modul în care gândim, simțim, percepem, reacționăm, răspundem, iubim și apreciem viața și relațiile este diferit de modul în care o fac soții noștri.

Iar Barb a avut dreptate. Atunci când am început să înțelegem felul în care ne-a conceput Dumnezeu așa încât să fim foarte diferiți și, astfel, să fim unul pentru celălalt un cadou din partea Lui, am început să experimentăm un nivel mai înalt de satisfacție și de semnificație în căsnicia noastră. Așa că am început să ne gândim să scriem o carte care să-i ajute și pe alți bărbați și femei să descopere modul prin care diferențele dintre ei îi pot conduce și pe ei la experimentarea unei căsnicii mai satisfăcătoare și mai semnificative.

Înțelegând modul în care ne-a creat și ne-a conceput Dumnezeu, avem mai multe șanse să transformăm nenumăratele noastre diferențe, puncte slabe și cusururi în unitate și în putere pentru a putea trăi într-un mod deplin bucuria legată de planul încântător conceput de Dumnezeu pentru căsătorie.

Dacă afli pentru prima oară faptul că mintea bărbatului și a femeii sunt diferite încă din pânțelele mamei lor, stai liniștit, pentru că și eu am trecut prin faza când am auzit acest lucru pentru prima oară. Abia după ce am absolvit facultatea de medicină am fost pe deplin convins că așa stau lucrurile.

Nici nu e de mirare că lui Walt i-a trebuit atât de mult timp pentru asta. El nu a avut surori. Sora mea și cu mine avem frați, așa că știam că fetele și băieții sunt diferiți încă dinainte să cunoaștem suficiente cuvinte pentru a o exprima verbal.

Bine, recunosc că am fost cam obtuz în această privință. În adolescență și în anii de liceu am trăit cu impresia că bărbații și femeile sunt în esență identici și că devenim diferiți doar ca urmare a influenței culturale, a ambianței, a educației și a societății. Dar au existat câteva evenimente care m-au făcut să-mi schimb părerea.

Mai întâi, m-am îndrăgostit de Barb când eram în ultimul an de liceu și am început să observ direct cât de diferit era modul nostru de a gândi.

Apoi, în timpul colegiului, Barb și cu mine am început să studiem Biblia împreună. Pe lângă multe alte lucruri pe care le-am învățat, a fost și acela că Dumnezeu a creat bărbatul și femeia pentru a fi cu totul diferiți. Și nu doar atât, ci aceste diferențe inspirate de Dumnezeu au fost intenționate să întărească relația noastră cu Dumnezeu și unul cu celălalt.

Pe când citeam Biblia împreună, am descoperit informații prețioase și pline de înțelepciune cu privire la modul în care bărbații și femeile puteau fi transformați de principiile lui Dumnezeu și de o relație personală cu El, devenind oameni mai buni, parteneri mai buni și părinți mai buni – ca să nu mai vorbim de faptul că ne puteam consolida căsnicia odată ce înțelegeam diferențele dintre noi ca fiind opera lui Dumnezeu.

În al treilea rând, în timpul anilor de practică medicală, am primit tot mai multe informații despre descoperirile făcute de zeci de oameni de știință care au început să descopere nenumăratele diferențe înnăscute dintre creierul bărbatului și

creierul femeii. Am fost impresionat în mod aparte de unele dintre diferențele funcționale și izbitoare care există între creierul bărbatului și creierul femeii și substanțele chimice din creier.

Am examinat zeci de studii, cărți și pagini de internet pentru a vă putea oferi cele mai actuale și practice rezultate ale unor cercetări făcute de oameni de știință din lumea întreagă. Pe măsură ce discutăm împreună cu Barb despre aceste rezultate ale cercetărilor, am fost uimiți de informațiile științifice care veneau să explice de ce gândesc și acționează bărbații și femeile așa cum o fac.

Dar ce este și mai uimitor este faptul că aceste diferențe nu numai că erau logice dintr-o perspectivă științifică, dar ne-am dat seama că ele existau chiar în viața noastră! Aceste diferențe concepute de Dumnezeu ne afectează modul în care gândim, în care reacționăm, în care răspundem și modul în care ne comportăm zi de zi.

Fiecare dintre acești factori a sprijinit învățătura biblică cu privire la diferențele existente între bărbați și femei. Ceea ce au descoperit oamenii de știință se corelează cu ceea ce am descoperit noi referitor la proiectul Creatorului pentru soți și pentru soții. Atunci când diferențele concepute de Dumnezeu sunt înțelese și aplicate potrivit cu principiile biblice, ele îți pot face căsnicia mai satisfăcătoare și mai stabilă, așa cum au făcut-o, de altfel, în cazul nostru.

Pe măsură ce prezentăm ceea ce am învățat noi, eu (Barb) mă voi strădui din răsputeri să-l împiedic pe Walt să se adâncească prea mult în ceea ce eu aș numi „știință seacă”. Nu de puține ori trebuie să-i reamintesc să nu se arunce în PMI – prea multă informație. Și chiar dacă am avut și eu contribuția personală la fiecare parte a acestei cărți, Walt va rămâne principalul narator, în numele simplității. Atunci când voi simți nevoia să adaug anumite comentarii specifice din punctul meu de vedere, vei descoperi gândurile mele scrise cu litere italice, la fel ca acest pasaj, ca să îți dai seama cine face unul sau altul dintre comentarii.

Împreună, am căzut de acord că dorim să îți oferim suficiente informații pentru a te ajuta să îți înțelegi partenerul, dar totodată suficiente sfaturi care să te ajute să aplici aceste informații cât mai eficient la căsnicia și la relațiile tale. Totuși îți oferim suficiente referințe la sfârșitul cărții astfel încât cei care sunt avizi după detalii suplimentare să poată găsi informații în plus din domeniul cercetării și al teologiei aplicate.

Cu toate că eu consider că experiența prin care am trecut noi este una tipică și aplicabilă la majoritatea bărbaților și a femeilor, vom vorbi despre o mulțime de generalități. Deci, există posibilitatea ca ceea ce vom afirma să nu fie aplicabil 100% în cazul tău. Ia ceea ce îți este de folos, iar peste restul poți trece cu vederea.

Atunci când ne referim la bărbați sau la femei, la fete sau la băieți, o vom face folosind expresia „majoritatea” și aproape niciodată „toți”. Ne dăm seama că vor exista excepții de la ceea ce afirmăm – poate chiar în viața și în căsnicia ta. Dar te încurajăm să nu respingi chiar tot ceea ce am scris aici. Ține cont de excepții, dar continuă studiul și găsește-ți plăcerea în a învăța.

Dorința noastră este simplă: să te ajutăm să descoperi valoarea partenerului tău (sau al viitorului partener) precum și modul în care a fost creat și diferențele unice ale acestuia. Obiectivul nostru este să te ajutăm să îți întărești căsnicia, ajutându-i pe bărbați să înțeleagă creierul soției lor și ajutându-le pe femei să înțeleagă creierul soțului lor astfel încât tu și partenerul tău să-L puteți sluji cât mai bine pe Dumnezeu și pe alții într-un mod mult mai eficient decât ați putea-o face vreodată separat. Atunci când devii o persoană care iubeste și apreciază diferențele dintre creierul său și cel al partenerului său, diferențe extraordinare pe care le-a conceput Dumnezeu (*datorită* acestor diferențe, și nu doar *în ciuda* lor), vei avea un fundament mai puternic pentru o dragoste trainică.

Dacă nu înțelegem și nu apreciem ca daruri și puncte tari aceste diferențe ce există la nivelul creierului și pe care le-a

conceput Creatorul nostru, ne putem trezi că dăm glas gândurilor lui Katherine Hepburn: „Uneori mă întreb dacă bărbații și femeile se potrivesc în vreun fel unul cu celălalt. Poate că ar trebui să locuiască în apartamente alăturate și să se viziteze doar din când în când.”¹

Rugăciunea noastră este ca această carte să fie o încurajare imensă pentru tine și pentru partenerul tău de viață și să vă găsiți plăcerea citind-o împreună. Cea mai mare speranță a noastră este ca Dumnezeu să folosească principiile Sale și Cuvântul Său pentru a te învăța și a te stimula să îl înțelegi și să îl abordezi pe partenerul tău ca fiind darul unic și creat într-un mod special, așa cum a fost menit să fie.

Pe măsură ce parcurgi această carte, pe măsură ce meditezi la principiile enunțate pe paginile ei și pe măsură ce îi cercetezi afirmațiile în lumina Scripturii, așteaptă-te să-L vezi pe Creatorul creierului masculin și al creierului feminin începându-și lucrarea în creierul *tău*, în mintea *ta* și în inima *ta*. Pe măsură ce aplici sfaturile pe care ți le oferim în această carte și pe măsură ce alegi să le implementezi în viața ta, așteaptă-te să-ți vezi căsnicia cum începe să se schimbe.

Fii gata să fii luat(ă) prin surprindere. Fii gata să râzi. Dar, mai mult decât orice altceva, fii gata să aplici aceste principii – de dragul tău, de dragul căsniciei tale, de dragul copiilor tăi, dacă ai fost binecuvântat cu ei, și spre slava lui Dumnezeu.

PARTEA 1

Creierul lui,
creierul ei

Informații științifice

1

Concepuți de Dumnezeu în moduri diferite

Chris, un bun prieten de-al nostru, ne-a vizitat într-o sâmbătă dimineața și am petrecut puțin timp împreună la o ceașcă cu cafea. Chris și soția lui, Sherri, erau căsătoriți de aproximativ șase luni. Ne-a ales pe mine și pe Barb să le fim mentori maritali, așa că ne-am întâlnit cu ei în perioada logodnei și am continuat seria întâlnirilor și după căsătorie. După ce am schimbat câteva impresii cu privire la sezonul pe care-l aveau fotbalistii de la Denver Broncos, Chris a adus vorba despre căsătorie.

— Walt, a început el, când eu și Sherri v-am întâlnit pe tine și pe Barb, înainte să ne căsătorim, ne-ați învățat câte ceva despre diferențele care există între bărbați și femei și între creierul unuia și creierul altuia. Am înțeles ce ați spus, dar nu mi-am dat seama cât de important este, de fapt, acest lucru.

— În ce sens? l-am întrebat eu.

— Păi nici nu știu de unde să-ncep. Suntem diferiți în *atât* de multe privințe. Când vine vorba despre sex, lui Sherri îi place un preludiu lent de jumătate de oră. Pentru mine, e suficient un preludiu care să dureze cam cât îmi ia să sting becul din dormitor. Mie îmi place să urmăresc meciuri de fotbal american și la emisiunea *The Unit*, iar ei îi place să se uite la *Dancing with the Stars* și cam la toate emisiunile de pe HGTV.

Chris sorbi o gură de cafea, iar eu păstram tăcerea, știind că povestea nu avea să se oprească aici.

— Când îi scriu un bilețel lui Sherri, nu notez decât ce e esențial – ceea ce trebuie să știe ea. Când îmi scrie Sherri mie un bilețel, folosește hârtie colorată și parfumată și desenează punctele pe *i* în formă de inimioară. Dar chiar și atunci când îmi scrie câte ceva în spirit critic, trebuie să-și încheie bilețelul cu un zâmbilici. *Urăsc* chestiile astea! Și știi ce-i mai rău? Se așteaptă să-mi scriu și eu bilețelele la fel ca ea.

Îmi părea tare îngândurat, dar a continuat.

— Și mai e ceva ce mă roade. Când zic că sunt gata de plecare, chiar sunt gata să ies pe ușă în secunda aceea. Ei, când spune Sherri că e gata, înseamnă că va fi gata cam într-o oră – după ce-și termină de aranjat părul și machiajul și după ce își mai schimbă de vreo două-trei ori hainele.

— Să nu mai vorbim despre baie, continuă Chris. Eu am cel mult șase obiecte personale în baie – spuma de ras, lama de ras, periuța de dinți, pasta de dinți, un săpun și deodorantul. Dar Sherri are pe puțin șazeci! Dintre care vreo cincizeci nici măcar nu știu pentru ce sunt.

— Și, Walt, spune tu, telefonul celular nu este un instrument de comunicare? Eu îl folosesc pe al meu ca să comunic diferite informații prin apeluri și prin mesaje scurte sau pentru a obține un răspuns legat de o problemă. Sherri își folosește celularul ca să stea la povești vreo două ore cu o prietenă *după* ce au luat prânzul împreună în aceeași zi!

Până la urmă s-a oprit, așa că mi s-a ivit și mie ocazia spun câte ceva.

— Deci, Chris, ce înseamnă toate astea pentru tine?

A sorbit gânditor din cafea și a început să dea din cap.

— Aveai dreptate când mi-ai spus că bărbații și femeile sunt *atât* de diferiți. Acum trebuie să mă gândesc ce se poate face în această privință.

Vedem lucrurile diferit!

Un profesor de limba engleză a scris pe tablă următoarele cuvinte:

Femeia fără bărbatul ei este nimic

Profesorul i-a rugat apoi pe studenți să pună semnele de punctuație.

Majoritatea bărbaților au scris:

Femeia, fără bărbatul ei, este nimic.

Dar iată ce au scris majoritatea femeilor:

Femeia: fără [ea], bărbatul ei este nimic!¹

Nu e doar imaginația noastră!

Chris are dreptate. Chiar și fără dovezi științifice, marea majoritate dintre noi ne-am dat seama de faptul că bărbații și femeile sunt *foarte* diferiți. Un sondaj on-line a adresat întrebarea simplă dacă oamenii sunt de acord cu afirmația: „Bărbații și femeile sunt foarte diferiți.” 70% dintre persoane au bifat: „Categoric!”, 18% au optat pentru „Nu chiar. Astea-s povești.”, iar 12% s-au oprit la varianta: „Nu sunt niciodată pe deplin convins că e așa.”²

De exemplu, prietenele mele v-ar povesti despre faptul că soții lor sunt uneori neatenți și nepăsători, că nu își fac timp să le asculte așa cum le-ar plăcea, că se gândesc mult prea mult timp la sex și la sport, că nu au atâta compasiune câtă ar trebui să aibă, că își doresc, mai degrabă, să facă sex decât dragoste și că nu pun capacul de la toaletă la loc, așa cum ar trebui s-o facă.

Pe de altă parte, eu îi aud adesea pe prietenii mei cum se plâng de modul în care conduc soțiile lor mașina, de faptul că ele nu pot citi o hartă dintr-o privire și că vorbesc și plâng mult prea mult, că nu își pot explica intuițiile, că ele nu inițiază suficient de des un act sexual și că lasă jos capacul de la toaletă când e evident că ar trebui să rămână ridicat.

În cartea *Why Men Don't Listen and Women Can't Read Maps* [De ce bărbații nu știu asculta și femeile nu se descurcă cu o hartă], autorii Barbara și Allan Pease observă următorul lucru:

Bărbații nu reușesc niciodată să găsească o pereche de șosete, dar CD-urile și le păstrează în ordine alfabetică. Femeile găsesc întotdeauna cheile de la mașină care s-au pierdut, dar de prea puține ori reușesc să găsească cel mai scurt traseu care să le ducă la destinație. Bărbații se minunează de faptul că o femeie poate intra într-o încăpere ticsită de oameni și ți-ar putea comenta câte ceva despre absolut fiecare persoană prezentă; iar femeilor nu le vine să creadă cât de neatenți pot fi bărbații.³

Diferențele acestea nu sunt chestiuni pe care ni le imaginăm. Nu sunt alegeri voite pe care le facem doar pentru a-l agasa pe celălalt. Nu se datorează pur și simplu unor capricii ale personalității. Multe, dacă nu majoritatea dintre aceste diferențe, au legătură cu modul distinct în care funcționează creierul bărbatului și creierul femeii.

O grămadă de studii asupra creierului publicate în ultimii douăzeci de ani dezvăluie existența unor diferențe izbitoare de ordin anatomic, chimic, hormonal și fiziologic între creierul bărbatului și cel al femeii. Aceste diferențe influențează sentimentele, gândirea și comportamentul copiilor și al adulților. Aceste diferențe sunt atât de profunde, încât i-au determinat pe Anne Moire, PhD, specialistă în genetică, și pe David Jessel, jurnalist, să-și înceapă cartea *Brain Sex: The Real Difference Between Men and Women* [Sexul creierului: adevărata diferență dintre bărbați și femei] cu această afirmație provocatoare: „Bărbații sunt diferiți de femei. Ei sunt egali doar prin apartenența comună la aceeași specie, cea umană. A susține că ei sunt identici în ce privește aptitudinile, abilitățile și comportamentul este totuna cu a construi o societate bazată pe o minciună de ordin biologic și științific.”⁴